

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 622/2014
02.12.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиље С.Б. из Б., чији је пуномоћник И.О., адвокат из Б., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Републички јавни правобранилац, ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 1023/13 од 13.11.2013. године, у седници већа од 02.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 1023/13 од 13.11.2013. године у ставу првом изреке, и пресуда Првог основног суда у Београду П1. бр. 10181/10 од 06.07.2012. године у ставовима првом, другом и трећем изреке, и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1. бр. 10181/10 од 06.07.2012. године, која је исправљена решењем под истим бројем од 25.12.2012. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење Основног јавног тужилаштва у Косовској Митровици П. бр. 49/2010 од 09.03.2010. године, којим је тужилји отказан уговор о раду. Ставом другим изреке обавезана је тужена Република Србија, Министарство правде да тужиљу врати на рад. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужилји на име неисплаћене зараде исплате укупно 419.040,70 динара са припадајућом законском затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости сваког износа до исплате. Ставом четвртим изреке тужена је обавезана да тужилји накнади штету за неискоришћени годишњи одмор за 2009. годину са припадајућом законском затезном каматом. Ставом петим изреке утврђено је да је тужба повучена у делу којим је тужилја тражила поништај решења Основног јавног тужилаштва из Косовске Митровице од 29.01.2010. године којим је утврђено да је тужилја привремено нераспоређена и да се преузима у Основно јавно тужилаштво у Косовској Митровици. Ставом шестим изреке тужена је обавезана да тужилји накнади парничне трошкове у износу од 107.580,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 1023/13 од 13.11.2013. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене

и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке првостепена пресуда је укинута у ставу четвртном и шестом изреке и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против другостепене пресуде у одбијајућем делу, законски заступник тужене је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужила је преко пуномоћника поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС” бр. 72/11) и утврдио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је од 1993. године била запослена у Општинском јавном тужилаштву у Косовској Митровици, а 2007. године је распоређена на радно место дактилографа. Након одлуке Државног већа тужилаца од 15.01.2010. године, Основно јавно тужилаштво у Косовској Митровици преузело је привремено нераспоређене државне службенике и намештенике из Општинског јавног тужилаштва у Косовској Митровици. Решењем Основног јавног тужилаштва из Косовске Митровице од 29.01.2010. године утврђено је да је тужила привремено нераспоређена и да се преузима у то јавно тужилаштво. Дана 03.01.2010. године тужила је отворила трудничко боловање, потврду о привременој спречености за рад од 31.01.2010. године доставила је руководиоцу Основног јавног тужилаштва у Косовској Митровици, и о свом здравственом стању га је упознала писменим путем. Побијаним решењем Основног јавног тужилаштва у Косовској Митровици од 09.03.2010. године тужили је отказан уговор о раду почев од 01.03. исте године. У образложењу решења је наведено да је Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву у Косовској Митровици ступио на снагу 27.02.2010. године и да су предвиђена два радна места дактилографа на која су распоређени други запослени, а није било другог радног места на које би се могла распоредити тужила.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепеним пресудама поништено је као незаконито решење којим је тужили отказан уговор о раду, и тужена Република Србија – Министарство правде обавезана је да тужилу врати на рад и накнади јој штету по основу неисплаћене зараде. По оцени другостепеног суда, тужили за време трудноће није могао бити отказан уговор о раду у смислу члана 187. став 1. тада важећег Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), па није од значаја то што је Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у тужилаштву од 27.02.2010. године било предвиђено два радна места дактилографа, на која су распоређени други запослени, па је стога тужена Република Србија као послодавац у обавези да тужилу врати на рад у смислу члана 191. став 1. Закона о раду и да јој накнади штету у висини неисплаћене зараде.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужене истиче да је у нижестепеним пресудама због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према члану 16. став 1. тада важећег Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ број 116/08), потребна средства за рад, опрему, архиву и запослене, судова и јавних тужилаштава који престају да раде даном почетка примене овог закона, као и из окружних судова и окружних јавних тужилаштава, преузимају судови и јавна тужилаштва у складу са надлежношћу одређеном овим законом, Законом о уређењу судова и Законом о јавном тужилаштву. Према ставу трећем овог члана, Високи савет судства и Државно веће тужилаца образоваће комисије које ће донети решења о распоређивању запослених из судова и јавних тужилаштава из става 1. овог члана, у складу са привременим актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, који ће донети министар надлежан за правосуђе до 01.09.2009. године. Према члану 17. овог закона, који се примењује од 01.01.2010. године, на права запослених из члана 16. овог закона примењују се одредбе Закона који уређује права државних службеника и намештеника при промени уређења државних органа. Према члану 172. став 4. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05 ... 104/09), намештенику се отказује уговор о раду увек кад услед промене унутрашњег уређења државног органа или уређења система државних органа више не постоји ни једно радно место на које може бити премештен, односно распоређен.

Нижестепеним пресудама оцењено је да је побијано решење којим је тужиљи отказан уговор о раду незаконито у смислу члана 187. став 1. тада важећег Закона о раду, којим је прописана посебна заштита од отказа уговора о раду, између осталог, за време трудноће и породилског одсуства. Међутим, нижестепени судови нису оценили законитост побијаног решења и радно правни статус тужиље у смислу цитираних законских одредаба Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава и Закона о државним службеницима, па је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено. Такође, нижестепене пресуде су захваћене битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, будући да су нејасни и противречни разлози у делу којим је тужена Република Србија – Министарство правде обавезана да тужиљу врати на рад. Наиме, тужена која је обавезана да тужиљу врате на рад није доносилац решења којим јој је отказан уговор о раду, па је потребно оценити ко је послодавац тужиље, који може бити обавезан на враћање на рад у смислу члана 191. став 1. тада важећег Закона о раду. Стога су обе нижестепене пресуде укинуте у побијаном делу.

У поновном поступку, првостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и донети правилну и закониту одлуку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу чл. 406. став 1. и 407. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**